

37747

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Ocak 2014

Sayı : 64272063- 610-583
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-37747)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 28.01.2014 tarih ve 43452547-120.00-161761 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Gürkut ACAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7/37747 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/37747)

Soru 1:

Elektrik abonelerinden elektrik bedeli dışında, kayıp-kaçak, sayaç okuma bedeli, elektrik tüketim vergisi, perakende satış hizmet bedeli gibi adlar altında alınan bedeller yurttaşları bezdirir boyutlara gelmiştir. Ayrıca güvence bedeli, açma-kapama bedeli gibi değişik adlar altında da yurttaşlara yeni yükler çıkarılmaktadır.

Ocak 2014'ten geçerli olarak yayınlanan tarifiede, yurttaşların ödediği kayıp kaçak bedellerinde yapılması gereken indirimin, şirketlere aktarıldığı görülmüştür. Kayıp-kaçak oranlarındaki indirimin, bu bedeli ödeyen yurttaşlara yansıtılmaması anlaşılabilir değildir. Bu kapsamda;

- Elektrik abonelerinden alınan güvence bedelinin gerekçesi ve yasal dayanağı nedir? Bunun sabit bir bedeli var mıdır? Her dağıtım şirketi kendi istediği gibi bir bedel mi belirlemektedir? Son 5 yılda ve yıllara göre kaç abonelik işlemi yapılmış, ne kadar güvence bedeli tahsil edilmiştir?

Cevap 1:

Elektrik abonelerinden alınan güvence bedelleri Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ve 03/11/2010 tarih ve 2860 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) kararı ile kabul edilen "Güvence Bedelleri ile Uygulamaya İlişkin Usul ve Esaslar" kapsamında belirlenmektedir. 1.1.2011 tarihinden önceki güvence bedelleri 24/8/2006 tarih ve 875 sayılı Kurul kararı ile düzenlenmiştir. Daha önce ise 09/11/1995 tarih ve 22458 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Tarifeler Yönetmeliği kapsamında düzenlenmiştir. Dolayısıyla elektrik piyasasında uygulanan güvence bedeli yeni bir bedel olmayıp yıllardır faturaların ödenmemesi ihtimaline karşılık abonelerden ilk abonelikte alınan ve aboneliğin bitiminde güncellenerek geri iade edilen bir bedeldir.

2014 yılında uygulanan güvence bedelleri 12/12/2013 tarih ve 4756-3 sayılı Kurul kararı ile kabul edilmiştir. Söz konusu bedeller aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Abone Grupları	Güvence birim bedeli (TL/kW)
Sanayi ve Ticarethane	47,9
Mesken	16,9
Tarımsal Sulama, Aydınlatma ve Diğer	22,7

Yukarıda gösterilen bedeller bütün görevli tedarik şirketleri (perakende elektrik şirketleri) tarafından düzenlenen enerji tarifelerinden enerji satın alan tüketicilere uygulanmakta, şirketler bu tüketiciler için güvence bedelini kendileri belirleyememektedir.

Sorular 2, 3, 4:

- Yurttaşlara düzenlenen elektrik faturalarında elektrik bedelinin oranı nedir? Diğer adlar altında alınan bedellerin oranı nedir? Bu oranlar son 5 yılda nasıl bir değişim göstermiştir?
- 2012 ve 2013 yıllarında düzenlenen elektrik faturalarının toplam tutarı ne kadardır? Bu faturalardaki tutarın ne kadarı elektrik bedelidir? Diğer;

- Dağıtım sistem kullanım bedeli,
- Perakende satış hizmet bedeli,
- İletim sistem kullanım bedeli,
- Enerji fonu,
- TRT payı
- Elektrik tüketim vergisi

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRKUT ACAR'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/37747)

g) KDV

h) Kayıp-kaçak

1) Okuma bedeli bedelleri ayrı ayrı (TL cinsinden) nedir?

- Ocak 2014'ten itibaren EPDK tarafından ilan edilen elektrik tarifelerinde, indirilmesi gereken kayıp-kaçak bedellerinin, şirketlere aktarılmasının gerekçesi nedir? Kayıp kaçak bedelleri artırıldığında bedel yurttaşlara ödettilir, indirim neden yurttaşta yansıtılmamıştır? Kayıp-kaçak bedelini ödeyen yurttaş değil midir?

Cevaplar 2, 3, 4:

Meskenler için son beş yılda elektrik faturalarında yer alan bedellerin toplam fatura tutarı içindeki oranını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Fatura Bileşenleri (Mesken)	2009	2014
Enerji Bedeli	57,8%	57,6%
Kayıp Enerji Bedeli	8,7%	9,2%
Dağıtım Sistem Kullanım Bedeli	10,4%	7,8%
Perakende Satış Hizmet Bedeli +Sayaç Okuma	0,7%	2,2%
İletim Sistem Kullanım Bedeli	1,8%	2,4%
Enerji Fonu	0,7%	0,7%
TRT Payı	1,3%	1,4%
Elektrik Tüketim Vergisi	3,3%	3,4%
KDV	15,3%	15,3%

Kayıp enerji bedeli Dağıtım Sistem Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ hükümlerine göre elektrik dağıtım şirketlerinin kayıp hedefleri dikkate alınarak belirlenmektedir.

2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlanırken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.